

Sporen: Verleden & Heden.

Te zien op een panelentoonstelling in de voorhal van de bibliotheek tijdens de Duivendrechtse Open Monumentendag zaterdag 14 september 2013, samengesteld door de Stichting Oud-Duivendrecht uit archiefmateriaal van (oud-)Duivendrecht.

Het is 20 jaar geleden dat het station Duivendrecht in gebruik genomen werd én 40 jaar geleden dat kunstenaar Camilla Zeguers haar bekroonde werk over de Diemerlaan - 1973 maakte. Een goed moment voor de SOD om de interessante geschiedenis van sporen en rails zowel in, als door én om Duivendrecht heen in beeld te brengen.

Koningin Beatrix opent station in 1993

Duivendrecht, het best bereikbare dorp van Nederland, zo kopte een landelijk dagblad in 1993 na de opening van het NS-station door koningin Beatrix. Dit station werd geopend op de plek waar de spoorlijn Amsterdam-Utrecht kruiste met de nieuwe Zuidtak (Schiphol - Weesp). Ook de metro kreeg een plekje in dit nieuwe overstapstation. Het 700 meter noordelijker gelegen metrostation Duivendrecht kreeg de nieuwe naam 'Van der Madeweg'.

Van doorlopend naar doodlopend

In de zomer van 1970 ging de eerste schep de grond in voor de aanleg van de Oostlijn van de Amsterdamse metro: van Centraal Station via Duivendrecht naar Gein en Gaasperplas. Hiervoor moesten ten zuiden van de kerk alle woningen, de eeuwenoude boerderij Strandvliet, bedrijven en de Sint Joannesschool aan de Rijksstraatweg, worden afgebroken. Hiermee werd ook de Rijksstraatweg – voorheen de Duivendrechtse laan - een doodlopende straat in plaats van de doorlopende straatweg naar Abcoude. Maar de Sint Urbanuskerk en de naast gelegen pastorie - het oudste gebouw (1843) van Duivendrecht - bleven fier overeind, dankzij de inspanningen van Pastoor J. Laan en leden van zijn kerkbestuur.

De hedendaagse reiziger en gebruiker van het huidige station Duivendrecht zal het niet altijd beseffen, maar tot de 90-er jaren van de vorige eeuw was er op de plek van station Duivendrecht alleen maar weiland en lag de spoorlijn hoog op een dijklichaam.

Voor de aanleg van de Zuidtak diende er een nieuw kruisingsstation te komen.

Het schuiflaasje van de dorps halte Duivendrecht

Begin vorige eeuw verbond de bescheiden halte Duivendrecht het dorp slechts met andere dorps haltes langs de lijn Amsterdam-Utrecht. Op de tentoonstelling treft u een winterdienstregeling uit 1926.

Th. J. van Dam van 1899-1913 Burgemeester van Ouder-Amstel. (in Duivendrecht is een straat naar hem vernoemd), was de burgemeester waarmee Ouder-Amstel de twintigste eeuw begon. Hij smeekte het Comité tot Exploitatie der Staatsspoorwegen om een betere spoorhalte in Duivendrecht. Een laad- en losplaats voor het vee, waar van Dam in 1900 nog om vroeg, hoeft er niet meer te komen! Het agrarische Duivendrecht is allang ingehaald door de stad.

Burgemeester van Dam klaagde er over dat je bij de halte nergens kon schuilen tijdens het wachten en dat het loketje veel te primitief was. Dat was slechts een schuiflaasje; de kaartjes en het geld konden zo wegwaaien. Het betreden van de halte was ook heel ongelukkig: plankieren en kiezelstenen. Bij het instappen kon je makkelijk 'je nek breken'.

Als Mijnheer Pastoor – goed zichtbaar in zijn lange zwarte toog – achter de kerk klaar stond en zijn hand op stak, stopte de machinist en kon de geestelijke zo instappen. Hij had zo zijn eigen halte.

Komst van de metro verdrijft 38 gezinnen

3 mei 1968 's avonds krijgen gezinnen van de Diemerlaan, de Ouderkerkerlaan en het Zwarte Laantje tijdens een bijeenkomst te horen dat ze voor de bouw van de metro hun woningen in september al moeten verlaten, zonder dat vervangende woonruimtes aangeboden werd.

In de lokale en de landelijke pers levert dat veel reacties op en de bewoners schrijven protestbrieven.

En dat was nog maar het begin. Het amoveren van buurtgemeenschappen zou nog jaren door gaan. De ingrijpende veranderingen die in Duivendrecht zullen gaan plaats vinden waren destijds vervat in het Uitbreidingsplan Duivendrecht en 19 februari 1963 door de voltallige gemeenteraad van Ouder-Amstel goedgekeurd. In dit plan werd reeds gesproken over verkeersdoeleinden en van de gelegenheid om bezwaarschriften in te dienen werd een halve eeuw geleden door niemand gebruik gemaakt.

Bron: Stichting Oud-Duivendrecht.

Zaterdag 14 september 2013 Open Monumentendag Duivendrecht.

Onder auspiciën van de SOD

10.30 uur d'Oude School

Burgemeester Blankers opent OMD Ouder-Amstel in Duivendrecht.

Camilla Zeguers presenteert haar gerestaureerde en gedigitaliseerde werk: Diemerlaan - 1973 met daar in een hoofdrol voor Bolle Kees Koster, alias Paulus de Tuinkabouter.

11-16 uur Bibliotheek Dorpsplein Duivendrecht

Panelenexpositie met als titel SPOREN: Verleden & Heden, uit het archief van de Stichting Oud-Duivendrecht met een uitleg daarbij tussen 12-13 uur.

Doorlopend te zien in de bibliotheek filmbeelden van de werkzaamheden aan het spoor, Goede burenen met de NS, journaals en amateurbeelden van de opening in mei 1993 van het NS-station door HM Koningin Beatrix, en heel veel feestvierende Duivendrechters.

'Het is stil in de hoeve' foto's uit de boerderij van de laatste boer van Duivendrecht van fotografe Paulien van der Bel.

13 uur: Drechtje deelt het tweeluik 'Duivendrecht in Beeld' uit om te wandelen en fietsen door het dorp.

Alle documenten uit de expositie verschijnen dit jaar ook op www.duivendrechtdestijds.nl

Stichting Oud-Duivendrecht voor behoud van het landelijk en historisch karakter van Duivendrecht

Secretariaat: Waddenland 41 1115 XD 41 T 020 6992574 E st.oud-duivendrecht@planet.nl

Websites: <http://home.wanadoo.nl/sic/sod/> en www.duivendrechtdestijds.nl

